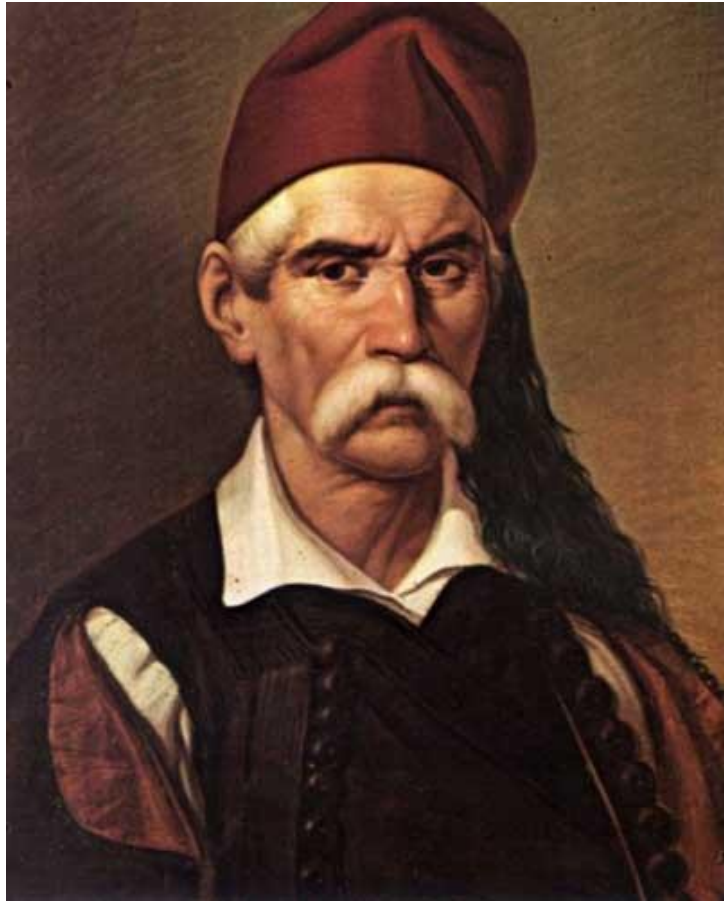

Νικηταράς ο ανιδιοτελής ήρωας – Α Μέρος.

του .Γιώργου .Ν. .Παπαθανασόπουλου.

Ο Δημήτριος Γρ. Καμπούρογλου (1852-1942), ιστοριοδίφης, λογοτέχνης και δημοσιογράφος, εκφώνησε στην Ακαδημία των Αθηνών τον πανηγυρικό για την Επανάσταση του 1821, στις 25 Μαρτίου του 1827, έτους που εξελέγη Ακαδημαϊκός. Η παρθενική του ομιλία είχε θέμα « Η αφιλοκέρδεια του Νικηταρά». Σε αυτήν σημείωσε ότι ο Νικηταράς διαισθητικά ένιωθε τη συνέχεια του Έθνους, έβλεπε ότι όπως οι αρχαίοι Έλληνες πολέμησαν τους Πέρσες έτσι και αυτός πολεμάει τους Οθωμανούς. Στη νικηφόρα για τους Έλληνες μάχη των Δολιανών φώναξε προς τους υποχωρούντας Τούρκους: **«Σταθείτε μωρέ Πέρσες να πολεμήσουμε»**. Το ίδιο έκανε και στα Δερβενάκια. Επετέθη στους Τούρκους κραυγάζοντας προς τους συμμαχητές του: **«Χτυπάτε τους Πέρσες»**...

Για την ανιδιοτέλεια του Νικηταρά ο Καμπούρογλου ανέφερε το γεγονός, που συνέβη μετά τη μάχη των Δερβενακίων. Τα λάφυρα ήσαν πάρα

πολλά. Ο Δράμαλης τα είχε από τον θησαυρό του Αλή Πασά. Ο Κολοκοτρώνης έστειλε στην Τρίπολη τα περισσότερα, όμως έμεινε για τους πολεμιστές ένας μεγάλος σωρός. Όταν άρχισε η μοιρασιά παρατηρήθηκε η απουσία του Νικηταρά. Δεν θέλησε να συμμετάσχει στο μοίρασμα... Τότε όλοι οι πολεμιστές του ζήτησαν να πάρει κάτι κι αυτός, γιατί δεν αισθάνονταν καλά να μην πάρει τίποτε ο εκ των πρωταγωνιστών της νικηφόρας μάχης, που από τη δράση του σ' αυτήν πήρε το όνομα «Τουρκοφάγος». **«Ο Κολοκοτρώνης ο εγκέφαλος, ο Νικηταράς το σπαθί»**, όπως είπαν.

Τελικά δέχθηκε να πάρει μια σέλα, μια ξυλόγλυπτη ταμπακέρα και ένα όμορφο σπαθί. Δεν κράτησε τίποτε για τον εαυτό του. Τη σέλα δώρισε σε έναν φίλο του συμπολεμιστή. Την ταμπακέρα έστειλε στη σύζυγό του Αγγελία, κόρη του καπετάν Ζαχαριά, μαζί με μια επιστολή, που της έγραφε: **«Τη στέλνω σε σένα, π' αγαπώ ύστερα από την Πατρίδα. Λάβε την για να με θυμάσαι»**. Το όμορφο σπαθί το έστειλε στην Ύδρα, «για τις ανάγκες του στόλου», όπως έγραψε στους εκεί προεστούς, μια και δεν είχε χρήματα. Οι Ύδραίοι συγκινήθηκαν από τη χειρονομία και του το έστειλαν πίσω, γράφοντάς του: **« Αυτό το σπαθί έχει αξία μόνον όταν το κρατεί στο χέρι του ο Νικηταράς»**.

Στα «απομνημονεύματά» του ο Νικήτας Σταματελόπουλος, που τα έγραψε καθ' υπαγόρευση του ο Γ. Τερτσέτης, γράφει: «Γεννήθηκα (Σημ. το 1782) στο χωριό Μεγάλη Αναστάσοβα αποδώθε του Μυστρά προς την Καλαμάτα. Ο προπάππος μου ήταν προεστός και ο πατέρας μου έφυγε 16 χρονών και επήγε με τα ρούσικα στρατεύματα στην Πάρο και ήταν πολεμικός. Τον εσκότωσαν στην Μονεβασιά μαζί μ' έναν αδελφό μου και μ' ένα κουνιάδο μου. Από 11 χρονών μαζί με τον πατέρα μου έσερνα άρματα». Ήταν ανεψιός του Κολοκοτρώνη. Ο πατέρας του Σταματέλος παντρεύτηκε την Σοφία Καρούτσου, αδελφή της γυναίκας του Κολοκοτρώνη.

Πλην της αφιλοκέρδειας του ο Νικηταράς είχε και δύο ακόμη μεγάλες αρετές. Η πρώτη ήταν πως αν και σπουδαίος πολέμαρχος ήταν ταπεινόφρων. Δεν διεκδίκησε αξιώματα, τίτλους. Και η δεύτερη – συγγενής με την πρώτη – ήταν ότι μέσα στην αντάρτα της διχόνοιας αποτελούσε ενοποιητικό στοιχείο. Οι Τούρκοι ήταν ο στόχος του και αυτούς πολεμούσε χωρίς να λογαριάζει Πελοποννήσιους ή Στερεοελλαδίτες. Έλαβε μέρος στις μάχες στο Βαλτέτσι, στην Τρίπολη, στα Δερβενάκια, στα Δολιανά, αλλά και στην Αράχωβα και στο

Φάληρο μαζί με τον Καραϊσκάκη. Στο έγγραφο που έστειλε στην Κυβέρνηση, για να αναγγείλει τη μεγάλη νίκη στην Αράχωβα, κάλεσε να βάλουν τις υπογραφές τους και οι άλλοι οπλαρχηγοί, με πρώτον τον Νικηταρά. Γράφει ο Σπ. Τρικούπης: «Ο αρχηγός Καραϊσκάκης, επικεφαλής των ανδρείων, οι οποίοι τον πόλεμον έχουν χαράν και τον κόπον άνεσιν, έλαβε συναγωνιστήν και τον ατρόμητον πολεμιστήν της Πελοποννήσου Νικήταν...».

Στη μάχη του Φαλήρου και ενώ είχε πυρετό ο Καραϊσκάκης και ήταν στο κρεβάτι συνέβησαν λάθη από Έλληνες και βρήκαν την ευκαιρία οι Τούρκοι να επιτεθούν και να τους αιφνιδιάσουν. Τότε πάλι φάνηκε ο ηρωισμός του Νικηταρά. Γράφει ο Κων. Παπαρρηγόπουλος: «Μετ' ολίγον ο πάντοτε ατρόμητος Νικήτας πληγώνεται εις την σιαγόνα, πληγώνονται δε και άλλοι αξιωματικοί και ουκ ολίγοι στρατιώται, ώστε οι Έλληνες ηναγκάσθησαν να οπισθοδρομήσουν».

Οι αρετές του Νικηταρά φάνηκαν και μετά τον θάνατο του Καραϊσκάκη. Ο ίδιος δεν διεκδίκησε την αρχηγία και θεωρώντας ως ικανότερο να αναλάβει την αρχηγία του στρατεύματος τον Κίτσο Τζαβέλλα επιχείρησε να τον προωθήσει. Όμως λόγω της μικροψυχίας και της αρχομανίας των άλλων οπλαρχηγών ο Τζαβέλλας δεν αποδέχθηκε τα χρέη του αρχηγού, όπως γράφει ο Δημήτριος Αινιάν στα «Απομνημονεύματά» του.

ΑΝΘΟΛΟΓΗΣΗ.

Ο φιλέλληνας αμερικανός ιατρός Σάμουελ Χάου έγραψε την εντύπωσή του για τον Νικηταρά στο «Ημερολόγιό από τον Αγώνα 1825-1829», που κρατούσε: « Είναι ένας δραστήριος στρατιώτης, γενναίος και ακατάβλητος, αλλά χωρίς επιδεξιότητα και, πιστεύω, χωρίς κανόνα». Σημειώνεται ότι ο Χάου δεν συμπαθούσε τον Κολοκοτρώνη και όσους ήσαν κοντά του.

Κάποια Δημοτικά ποιήματα, που αναφέρονται στον Νικηταρά:

Από το ποίημα «Του Διάκου»: «...Το Διάκο τότε παίρνουνε και 'σ το σουβλί τον βάζουν, ολόρτο τον εστήσανε κι αυτός χαμογελούσε, την πίστη τους την έβριζε, τους έλεγε μουρτάτες. Σκυλιά κι α με σουβλίστε, ένας Γραικός εχάθη. Ας είν' ο Οδυσσεύς καλά κι ο καπετάν Νικήτας, που θα σας σβήσουν την Τουρκιά και όλο το ντοβλέτι».

Από το ποίημα «Του Δράμαλη»: «... Της Ρούμελης οι μπέηδες, του Δράμαλη οι αγάδες 'σ το Δερβενάκι κείτονται, 'σ το χώμα ξαπλωμένοι. Στρώ-

μά 'χουνε τη μαύρη γης, προσκέφαλο λιθάρια και γι' απανωσκεπάσματα του φεγγαριού τη λάμψη. Κ' ένα πουλάκι πέρασε και το συχνορωτάνε. Πουλί πώς πάει ο πόλεμος, το κλέφτικο ντουφέκι; Μπροστά πάει ο Νικηταράς, πίσω ο Κολοκοτρώνης και παραπίσω οι Έλληνες με τα σπαθιά 'σ τα χέρια...»

Το τρίτο έχει τίτλο «**Των Κολοκοτρωναίων**» και αφορά στο έτος 1806, όταν ήσαν σε κίνδυνο, μετά από σουλτανικό φερμάνι. Τότε ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης συμβούλευσε τους περίπου 150 άνδρες του να τον ακολουθήσουν στη Ζάκυνθο. Αυτοί αρνήθηκαν. Του είπαν ότι προτιμούν να πεθάνουν στην πατρίδα τους. Πολλοί από αυτούς σκοτώθηκαν, λίγοι πήγαν μαζί του: «...Ελάτε να σκορπίσουμε, μπουλούκια να γενούμε. Σύρε Γεώργο μ' 'σ τον τόπο σου, Νικήτα 'σ το Λοντάρι. Εγώ πάου 'σ την Καρύταινα, πάου 'σ τους εδικούς μου, ν' αφήκω τη διαθήκη μου και τοις παραγγολαίς μου, τι θα περάσω θάλασσα, 'σ τη Ζάκυνθο θα πάω».-

Πηγή : <https://www.antibaro.gr/article/>